

a předků, kdežto § 2 jedná v prvé řadě o nároku mužů a potom teprve o nároku pozůstalých. Nemají tudíž vdovy a ostatní pozůstalí bez rozdílu nárok na přijetí dodatečné přihlášky v § 1 stanovený, nýbrž nárok ten přísluší jen takovým, jichž manžel, otec nebo potomek padl neb zemřel dříve, nežli byl z činné služby vojenské propuštěn. V daném případě není sporno, že manžel stěžovatelčin zemřel až po svém návratu z činné služby vojenské, a to dne 16. prosince 1920. Stěžovatelka měla tudíž svůj nárok uplatniti ve smyslu § 28 zákona č. 142/20 do jednoho roku od této události, po případě podle § 1 zákona č. 310/21 do 31. prosince 1921. To se však nestalo, nýbrž ona podala přihlášku až 7. července 1923. Tuto přihlášku pak právem posuzoval žalovaný úřad podle § 2 al. 2 zákona č. 146/23 jako dodatečnou přihlášku vdovy po muži, který podlehl poranění utrpěnému nebo nemoci získané neb zhoršené z okolností uvedených v § 1 pod č. 1 a 3. Podle tohoto předpisu však nepřísluší stěžovatelce na povolení dodatečné přihlášky právní nárok, nýbrž rozhoduje o tom na základě volného uvážení ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvem financí. Nemá-li však stěžovatelka právního nároku na povolení dodatečné přihlášky, nebylo naříkaným rozhodnutím porušeno žádné její právo subjektivní, a jest proto její stížnost bezdůvodná. Bylo ji proto jako takovou zamítnouti.

(Nález N. s. s. z 21. dubna 1927, č. 8215/27 a č. 8212/27.)

K § 35 zák. č. 39/1922. Rozhodnutí zemské odvolací komise nejeví právních účinků na nároky poškozence na požitky již samo o sobě, nýbrž teprve v rozhodnutí zemského úřadu nebo ministerstva sociální péče o důchodu, jež podle § 35 zákona č. 39/1922 na podkladě rozhodnutí zemské odvolací komise jest učiniti; nález zemské odvolací komise, který není ani rozhodnutím ani opatřením, jaké má na mysli § 2 zákona o správním soudu, má ráz pouhého znaleckého dobrozdání, které o sobě práv invalidy dotknouti se nemůže. — Z toho plyne dvojitý důsledek: jednak ten, že samostatná stížnost do nálezu zemské odvolací komise k Nejvyššímu správnímu soudu není přípustna, jednak pak ten, že výrok zemské odvolací komise jakožto pouhé znalecké dobré zdání tvoří součást skutkové podstaty případu, ve kterém dobrozdání toho bylo použito. Má-li dobrého zdání znaleckého jako důkazu v řízení správním býti použito, musí i toto dobré zdání býti odůvodněno. Odůvodnění posudku vyžaduje pak, aby bylo patrné, z jakých skutkových zjištění znalec vychází a o které svůj posudek opírá. Tyto skutkové momenty tvoří tedy nezbytnou součást znaleckého dobrozdání. Pro rozhodující úřad nemají tyto skutkové okolnosti, pokud mohou býti získány i bez pomoci a bez účasti odborníků (znalců), význam odborný a může tedy úřad neodvisle od znalců je zjišťovati. Nemůže tedy pro úřad býti závazným dobrozdání, z něhož není vůbec patrné, z jakých skutkových momentů znalec svůj odborný posudek dovozuje. Jestliže již z těchto úvah se podává, že znalecké dobré zdání, i když toto bylo získáno způsobem zvláště kvalifikovaným, jako tomu jest při nálezech zemské odvolací komise pro válečné poškození, nemusí býti pro rozhodující úřad za všech okolností závazným, vysvitne potřeba přezkoumávaní nálezy komise té úřadem správním i z požadavku právní obhajoby. I straně musí býti v řízení správním dána možnost kritiky znaleckých dobrozdání, pokud snad pozitivním předpisem zákona možnost ta není v některých směrech omezena, a musí vzhledem ke všeobecným zásadám řízení správní ovládajícím a zejména k zásadě slyšení stran jak posudek, tak i nález znalecký býti straně sdělen (srv. nálezy Boh. č. 4589 a č. 5346).

(Nález N. s. s. z 5. III. 1927, č. 4290/27.)